

Justitskvarteret

Hvor ligger det?

Christian 8.s Vej

Ahavevej

Remstrup å

Politimesterbolig

Politistationen

Borgmesterhaven

Birkedommerbolig

Vandrerhjem

Politimesterbroen

Drewsensvej

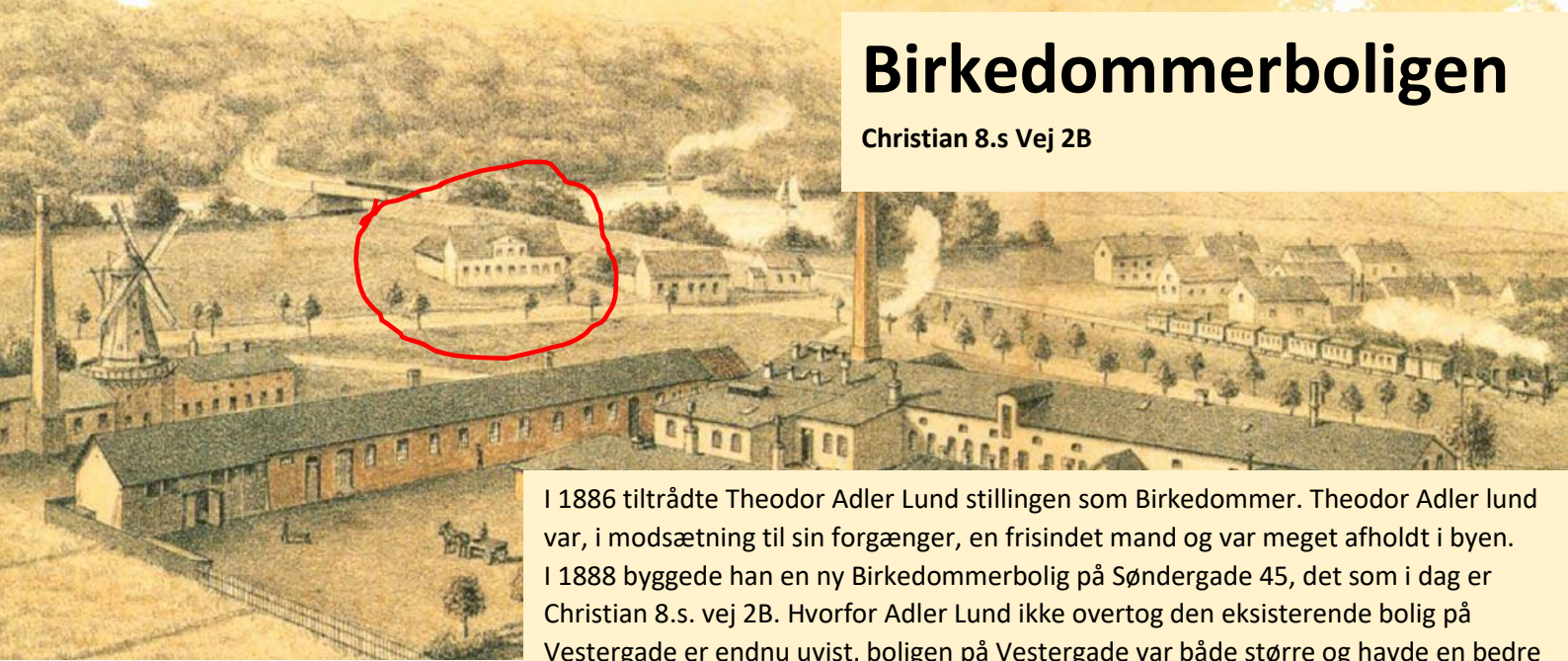
Nordskovvej

Frederiksberggade

0 60 m 120 m

Birkedommerboligen

Christian 8.s Vej 2B

I 1886 tiltrådte Theodor Adler Lund stillingen som Birkedommer. Theodor Adler Lund var, i modsætning til sin forgænger, en frisindet mand og var meget afholdt i byen. I 1888 byggede han en ny Birkedommerbolig på Søndergade 45, det som i dag er Christian 8.s. vej 2B. Hvorfor Adler Lund ikke overtog den eksisterende bolig på Vestergade er endnu uvist, boligen på Vestergade var både større og havde en bedre beliggenhed. Muligvis fordi han ikke ønskede at videreføre Drechsels linje, og dermed startede et nyt kapitel i Silkeborgs historie.

Huset blev indtil 1919 bolig for Theodor Adler Lund samt hans efterfølgere, Poul Christian Stemann Rosenørn, Karl Kristian Ludvig Jürgens og Gustav Heide-Jørgensen. Det blev fra denne bolig og dette kontor at Silkeborg virkelig udviklede sig i årene 1888 - 1919. Første udfordring var Estrup provisoriet frem til 1894, og senere tiden som købstad fra år 1900. Faktisk har Birkedommerboligen på Christian 8.s. vej formodelig den største historiske betydning for Silkeborgs udvikling end nogen anden bygning i Silkeborg kommunen.

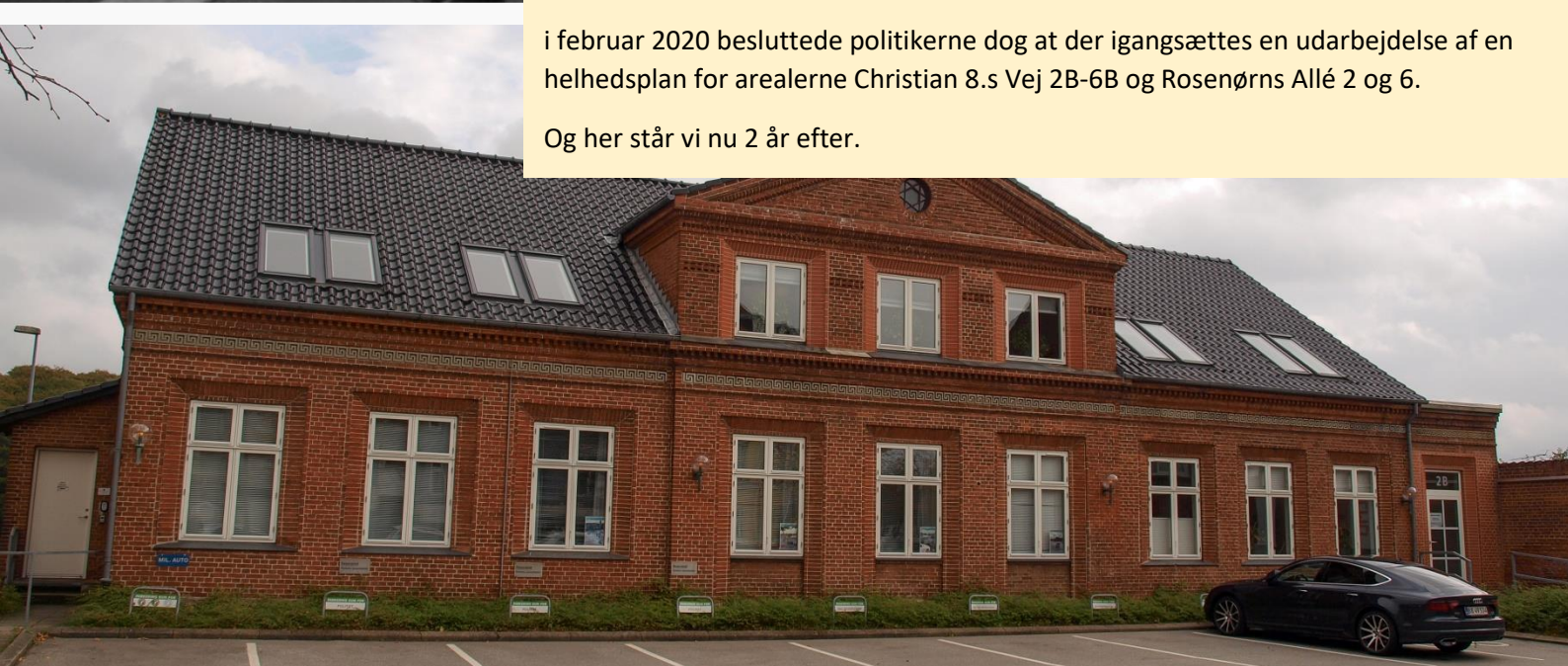
Årsagen til at Silkeborg udviklede sig i perioden skyldes til dels jernbanen, den smukke natur og genåbningen af Papirfabrikken. Men en stor del af æren skal lægges på Birkedommerne der var den reelle ledelse i byen. Birkedommere der alle havde deres bolig og kontor på Christian 8.s. vej 2B.

Birkedommerboligen blev frem til midten af 60'erne stadig anvendt som dommerbolig og dommerkantor. Sidenhen kender de fleste bygningen som pas- og motorkantor.

I september nikkede Plan- og Vejudvalget JA til at der kan bygges i 10 etager til erstatning af Birkedommerboligen på hjørnet Christian 8.s Vej og Nordskovsvej. Forvaltningen var i tvivl om projektet, men udvalgets formand Hans Okholm sagde at "Det her er den rigtige vej at gå, når vi gerne vil byfortætte vores midtby"

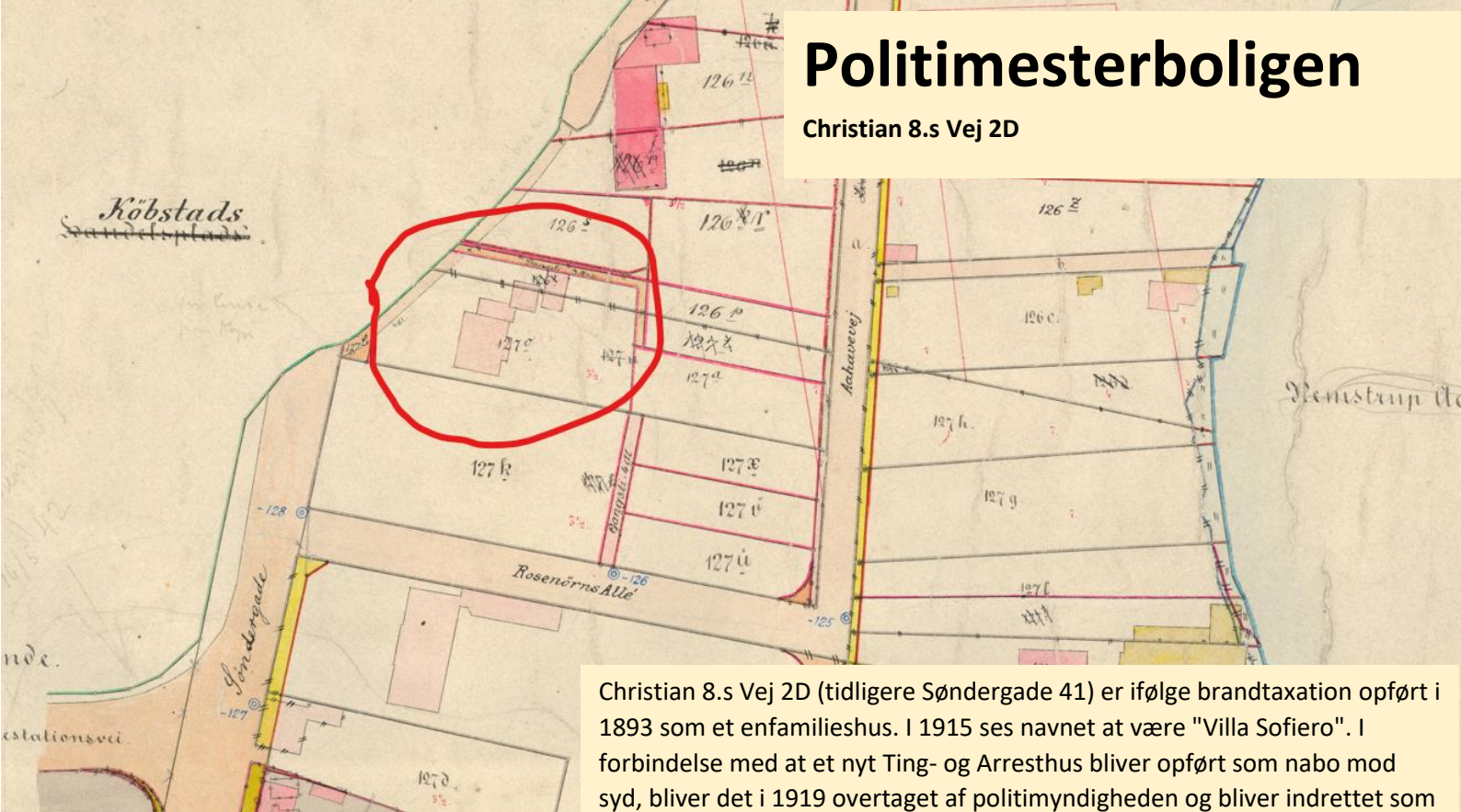
i februar 2020 besluttede politikerne dog at der igangsættes en udarbejdelse af en helhedsplan for arealerne Christian 8.s Vej 2B-6B og Rosenørns Allé 2 og 6.

Og her står vi nu 2 år efter.

Politimesterboligen

Christian 8.s Vej 2D

Christian 8.s Vej 2D (tidligere Søndergade 41) er ifølge brandtaxation opført i 1893 som et enfamilieshus. I 1915 ses navnet at være "Villa Sofiero". I forbindelse med at et nyt Ting- og Arresthus bliver opført som nabo mod syd, bliver det i 1919 overtaget af politimyndigheden og bliver indrettet som bolig for politimesteren. I en periode har huset også været attestforvarer bolig. Fra midten af 1980'erne og frem til 2011 har Motorkontoret til huse her.

Bygningen, som siden 1919 har været statsejet, og derfor vedligeholdt gennem alle årene, blev i 2013 tilbudt Silkeborg kommune for et beskedent beløb på 20.000 kr. Kommunen afslog købet, og bygningen blev solgt til Region Midt.

I 2016 solgte Regionen bygningen til en privat investor der allerede fra begyndelsen havde planlagt at nedrive politimesterboligen og i stedet at opføre et punkthus i 6 etager.

I april 2019 valgte Plan- og Vejudvalget at igangsætte en lokalplan for politimesterboligrunden, hvor politikernes eneste krav var at punkthuset skulle opføres i røde sten, og i august 2019 blev lokalplanen sendt i offentlig høring.

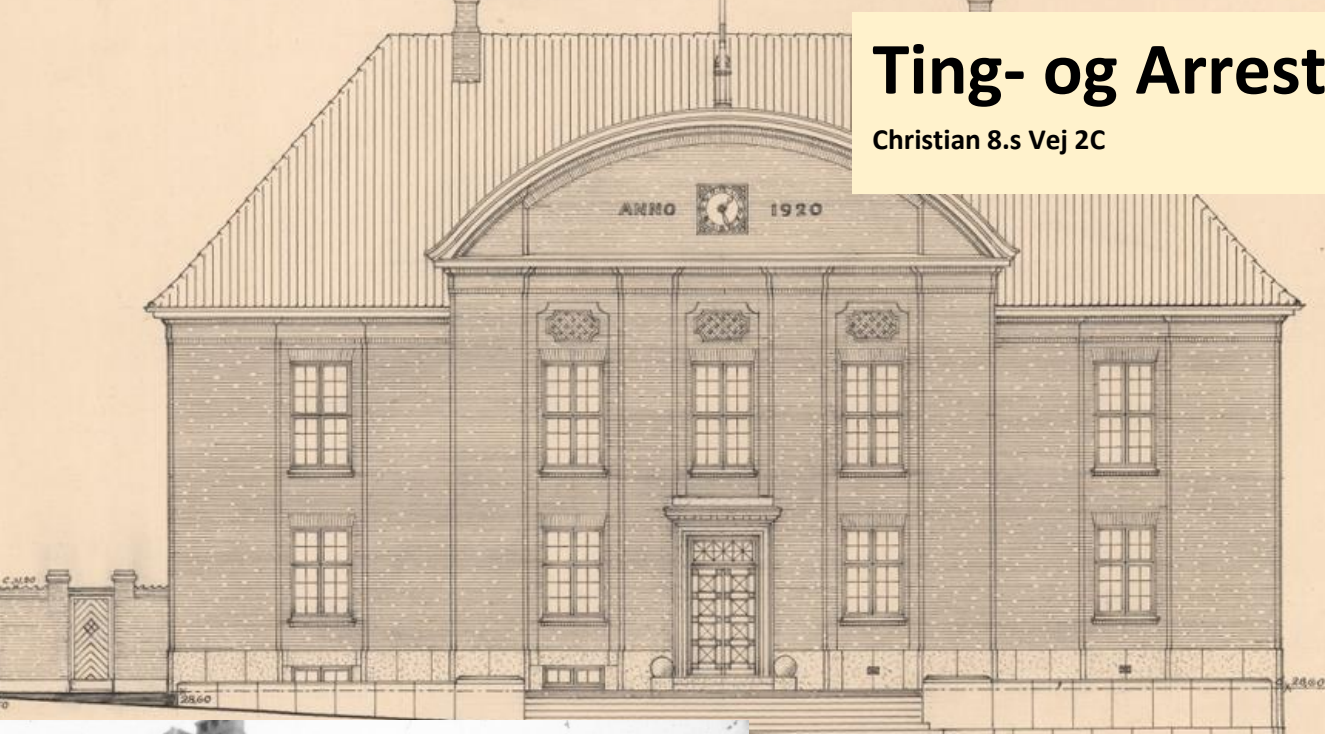
På grund af stor folkelig protest skete så det bemærkelsesværdige at samme Plan- og Vejudvalg i februar 2020 besluttede at den ny lokalplan ikke skulle vedtages, men at der igangsættes en udarbejdelse af en helhedsplan for arealerne Christian 8.s Vej 2B-6B og Rosenørns Allé 2 og 6.

Og her står vi nu 2 år efter.

Ting- og Arresthus

Christian 8.s Vej 2C

Pladsen var blevet for trang på Torvet, så efter retsreformen i 1919, der bl.a. betød en adskillelse af politi og domstole og nedlæggelse af de kongevalgte borgmesterembeder (Birkedommer), blev der i 1921 opført et Ting- og Arresthus på Christian 8.s Vej.

Bygningen er tegnet af arkitekt Frimodt Clausen som i Silkeborg også kendes for amtssygehuset, Seminarium og Realskole og ikke mindst det nu nedbrændte hotel med løgkuppelspir ved anløbet til Himmelbjerget.

Politistationen overlevede to verdenskrige, overgangen fra kommunalt til statsligt enhedspoliti i 1938, politikredsreformen i 1973 og senest politireformen i 2007. Gennem årene voksede medarbejderskaren fra de 21, som tog bygningen i brug for 100 år siden. I dag er politistationen arbejdsplads for cirka 60 medarbejdere, hvoraf blot et par stykker ikke er politifolk.

En ikke særlig æstetisk tilbygning ned langs Rosenørns Allé i 1970'erne skaffede mere plads til de flere medarbejdere.

Politiet forlader bygningen i år, hvorimod der ingen planer er for hvornår kriminalforsorgen forlader arresten.

Borgmesterhaven

Åhavevej

Borgmesterhaven (beliggende Åhavevej 51-53) er opkaldt efter borgmester P. C. Stemann Rosenørn, ligesom den tilstødende Rosenørns Allé. Stedet er benævnelsen for 3 tidligere åhaver, som Hjejleselskabet købte for sammenlagt 10.100 kr. i februar 1914 af hhv. justitsråd Oscar Lund, fuldmægtig Borbjerg og købmand L.C. Lauritzen.

Selskabet havde brug for oplagsplads til sine mindre motorbåde og slæbebåde om vinteren og et læskur og en ny anløbsbro blev samtidig bygget på stedet til brug for Sydbyens beboere og rejsende til og fra togene. Samtidig oprettedes en halv snes bådpladser, der lejedes ud til privatbåde. Fra 1928 overtog Silkeborg Kommune pasningen af haven mod, at den blev offentlig tilgængelig.

I 1937 købte Hjejleselskabet endvidere nabogrunden med Villa Åbo og byggede her i 1938 Silkeborg Vandrerhjem, der solgtes til kommunen i 1964. I 1965 blev også Borgmesterhaven solgt til kommunen for 100.000 kr. og ophalingspladsen blev sløjftet.

Politimesterbroen

Åhavevej

Birkedommerboligen

Åhavevej

Borgmesterhaven

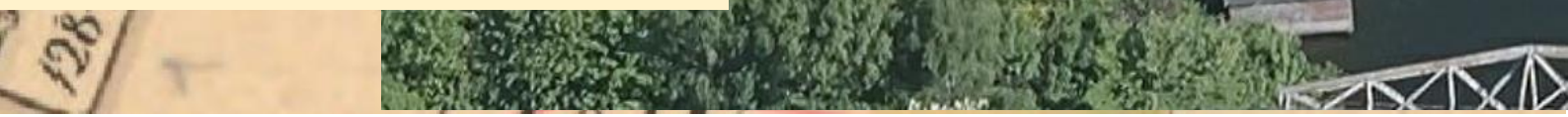
Jernbanen til Skanderborg

Politimesterbroen

Borgmesterhaven og Politimesterbroen ses på dette matrikelkort fra 1884.

Politimesterbroen har gennem tiderne været en del af Birkedommerboligen. Muligvis har det været Birkedommerens private adgang til åen.

Adgangen til Politimesterbroen og selve broen er stadig anvendt i dag.

Vandrerhjemmet

Åhavevej

Grundlaget for oprettelsen af et vandrerhjem i Silkeborg blev lagt, da Hjejleselskabet i november 1937 købte Villa "Aabo" (Åhavevej 55) ved siden af Borgmesterhaven for 27.000 kr. Tidligere havde der i kælderen herunder kortvarigt været indrettet et nødherberg for kvinder og i Søndergade et tilsvarende for mænd. På den 3.300 m² store grund opførte man i foråret 1938 en bygning i træ, tegnet af arkitekt Knud Sørensen opførelsesprisen blev på 45.000 kr. I begge bygninger var der sammenlagt 68 sengepladser.

Ungdomsherberget "Aabo" (Silkeborg Vandrerhjem) blev indviet den 15. juni 1938 og blev af datidens presse omtalt som det smukkeste beliggende vandrerhjem i Danmark og døbt "det gule palæ".

I følge den oprindelige overenskomst mellem Hjejleselskabet og Silkeborg Kommune kunne sidstnævnte overtage Vandrerhjemmet for ejendomsværdien, denne overdragelse fandt sted i 1964, købsprisen var 100.000 kr.

Den oprindelige Villa "Aabo" blev efter 50 års jubilæet i 1988 nedrevet og året efter erstattet med en nyere bygning i stil med resten af byggeriet fra 1938. I 1995 blev der yderligere opført en mindre tilbygning.